VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Pelleltä loppuivat työt, kun hänet viimeinkin otettiin vakavasti.

PÄHKINÄ

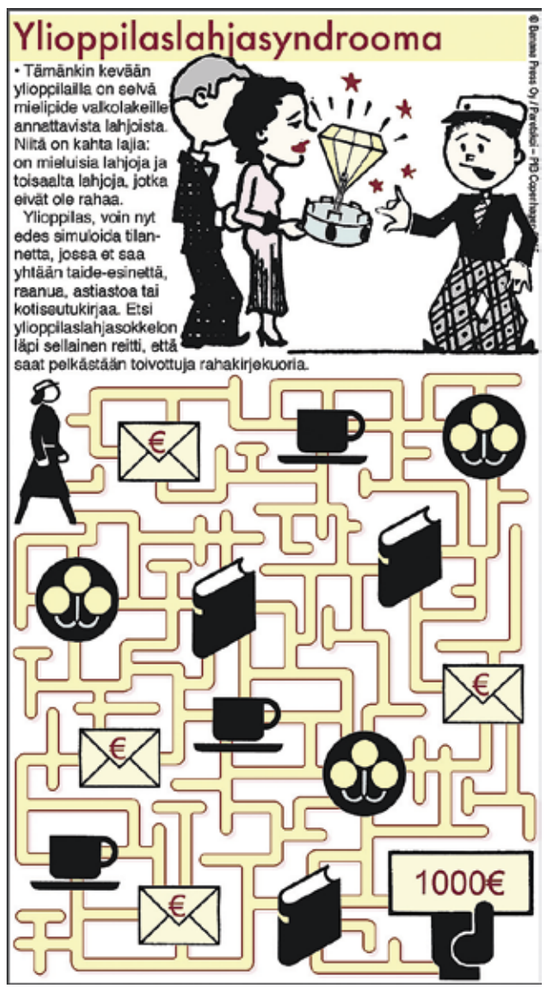

SUDOKU

Taso: Helppo

			5	8		2	3	4
6				7		5		
		5	3		2			
1					5			
		8				9		7
	9	4		6	3	8		
		6						9
	2	1		5		4		
4			1		9		7	

Sudoku-tehtävän 480 ratkaisu.

5	8	9	3	4	6	2	1	7
4	2	1	7	8	5	3	6	9
7	6	3	9	1	2	5	8	4
9	3	2	8	6	1	4	7	5
8	7	5	4	2	3	1	9	6
6	1	4	5	7	9	8	3	2
3	9	6	2	5	8	7	4	1
1	5	7	6	3	4	9	2	8
2	4	8	1	9	7	6	5	3

Tehtävä numero 481.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

O	S	I	T	U	S		A	N	S	S	I		A	M	P	U	V	A		
P	A	H	A		Ä	L	L	I		P	Ä	S	S	I		L	A	R	S	
P	I	R	I	N	Ä		E	S	S	U	T		E	R	Ä	L	U	K	U	
I	R	A	K		T	A	K	U		R	I	I	T	A		A	V	I	O	
A	A	T	O	S		I	S	T	A	T		H	E	T	I		E		L	
	A		V	A	A	S	I		L	A	P	A			S	I	L	L	I	
U	L	M	A	L	A	T		P	A	T	R	I	K		A	L	I	A	S	
H	A	I	T	A	R	I		O	V	A	A	L	I		R	O	T	A	T	
K		K		M	I	T	A	T	A		H	U	L	K		N		K	O	S	K	A	A	N
A	P	A	T	I	A		L	A	T	T	A		P	A	P	E	R	I	L	I	U	S	K	A
	Ä		O		T	A	A	S		O		P	A	R	O	N	I		O	I	K	E	U	S
V	Ä	R	I	T		L	O	K	K	I	P	A	R	V	I		E	S	I	R	I	P	U	T
A	T	O	M	I		I	V	A	U	S		N	A	A	R	A	S		S	A	K	A	T	A
P		P	I	E	R	C	E		R	I	S	O	T	T	O		A	S	E	L	A	J	I	T
A	N	S	A	T		E	T	S	I	N		S	A	A	T	O	T		T	A	S	A	T	A

Paimion Miila kertoo talonpoikaisen käsityön historiaa

Paimiossa viime vuonna avattu Käsityömuseo Miila on perustettu testamenttilahjoituksen turvin. Käsityöaarteiden esittelyn lisäksi museo siirtää käsityöperinnettä eteenpäin.

PAIMIO (MT)
Käsityömuseo Miila on useammallakin tavalla harvinaisuus. Ensinnäkään ei ole aivan tavallista, että nykyään ylipäätään avataan uutta museota. Toisekseen museo on perustettu testamenttilahjoituksen turvin, ja suurin osa esineistöstä on testamentin mukana tullutta.

”Se, että museo saa testamenttilahjoituksen, ei ole mitenkään harvinaista. Se sen sijaan on, että lahjoitussumma on kaikkinensa hieman yli miljoona euroa ja sen turvin perustetaan kokonaan uusi museo”, Miilan museosuunnittelija **Laura Lankinen** sanoo.

Testamentin teki Salon Halikossa asunut **Lyyli Tuomola**, joka kuoli vuonna 2008. Hän testamenttasi kaiken omaisuutensa Paimion kaupungille muutamin ehdoin.

Ehdoista keskeisimmät olivat, että varoilla pitää perustaa ja ylläpitää käsityömuseota, että museon tulee olla Paimiossa ja että Tuomolan suvun käsitöitä tulee säilyttää.

”Ei ole tarkkaa tietoa, miksi Lyyli halusi museon juuri Paimioon, vaikka asui itse Halikossa. Yksi syy oli varmasti se, että sekä hänen äitinsä että isänsä suku oli lähtöisin täältä.”

Perinteitä kunnioittava mutta moderni

Vaikka Miila on perustettu Tuomolan testamenttirahoilla, sinne on koottu koko Varsinais-Suomen käsityöhistoriaa. Museon pysyvä näyttely kertoo talonpoikaisen arjen käsityöstä.

”Monelle näyttelyssä käynti on ollut nostalgiamatka. Täällä on tuttuja esineitä omasta lapsuudenkodista tai mummolasta”, Lankinen kertoo.

Tuomolan idea museon taustalla oli, että esineitä ei pidettäisi pelkästään esillä, vaan että käsityöperinnettä siirrettäisiin eteenpäin. Näin Miilassa on tehtykin, sillä siellä järjestetään perinnekäsityökursseja ja lapsille käsityöaiheisia kesäleirejä.

Lankinen kuitenkin uskoo, ettei museo näytä aivan sellaiselta, mitä Tuomola itse oli ajatellut.

”Tämä on perinteitä kunnioittava, mutta modernimpi tapa tehdä museonäyttely. Toivon, että Lyyli olisi positiivisesti yllättynyt, jos näkisi, mitä olemme tehneet.”

Perinnöstä päättäminen oli yllätys

Lyyli Tuomola oli kuusilapsisen perheen kolmanneksi vanhin. Kaksi lapsista kuoli nuorena, loput neljä elivät naimattomina ja asuivat koko elämänsä lapsuudenkodissaan Halikossa. Tuomola kuoli viimeisenä, ja perheen omaisuus jäi hänelle.

”Sisarukset olivat ehtineet keskustella vain pintapuolisesti, mitä omaisuudelle tehdään. Lopullinen päätös jäi Lyylille itselleen”, Lankinen selittää.

Perinnön kohtalosta päättäminen tuli Tuomolalle yllätyksenä. Hän oli ajatellut, ettei jäisi perheen viimeiseksi edustajaksi, koska oli neljästä vanhaksi eläneestä sisaruksesta vanhin. Ehkä juuri tästä syystä hän ei ehtinyt keskustella testamentistaan tai toiveistaan Paimion kaupungin edustajan kanssa lainkaan. Hänen toiveitaan onkin tulkittu pelkän testamentin perusteella.

”Esineisiin ja käsitöihin perehtyminen on ollut salapoliisityötä. Olisin mielelläni tavannut Lyylin ja keskustellut hänen kanssaan esimerkiksi siitä, milloin mikäkin käsityö on tehty”, Lankinen harmittelee.

ANNIINA KAJANDER

KARI SALONEN

Käsityömuseo Miila sijaitsee funkistalossa Paimion keskustassa.

Tuomolan sisarukset tekivät itse vaatteita. Heidän jäämistöistään löytyi matkalaukku, jonne oli rullattu kymmenittäin kangastilkkuja, joilla oli tarkoitus paikata vaatteisiin mahdollisesti tulevia reikiä.

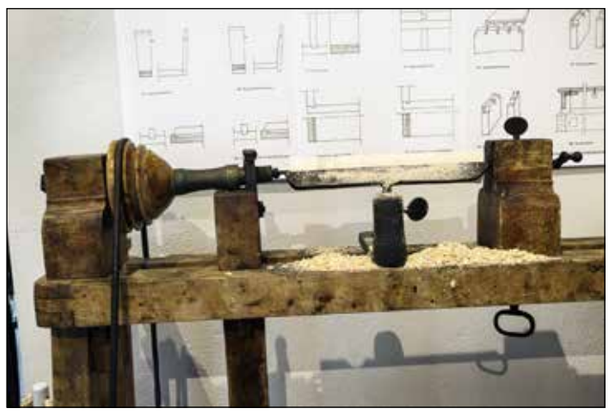

Siskot ja äiti tekivät ahkerasti käsitöitä. Veljet taas lähinnä tarvelähtöisesti esimerkiksi korjaustöitä, välillä sorvilla syntyi kynttilänjalkojakin.

Museosuunnittelija Laura Lankisen suosikkiesine museossa on Lyyli Tuomolan kodista tuotu keittiönkaapisto. Se oli aikanaan edistyksellinen, koska siinä oli kuivauskaappi.

Lyyli Tuomolan veljet tekivät vanhoista sillipurkeista piparkakkumuotteja.

Lyylin sisko Helvi osallistui räsymatolla Maa- ja kotitalousnaisten kilpailuun.

TALONPOIKAISKÄSITÖITÄ

Käsityömuseo Miila

Perustettu Lyyli Tuomolan testamenttilahjoituksen turvin.
Avattu Paimiossa 2014.
Testamenttiin liittyvä velvoite museotoiminnasta on aloitettiin jo vuonna 2008.
Pysyvänä näyttelynä talonpoikaisen arjen käsityöstä kertova Monellaissi kärentöit -näyttely.
Museon omistaa Paimion kaupunki, mutta sitä hallinnoi kaupungin vuonna 2010 perustama Lyyli Tuomolan säätiö.

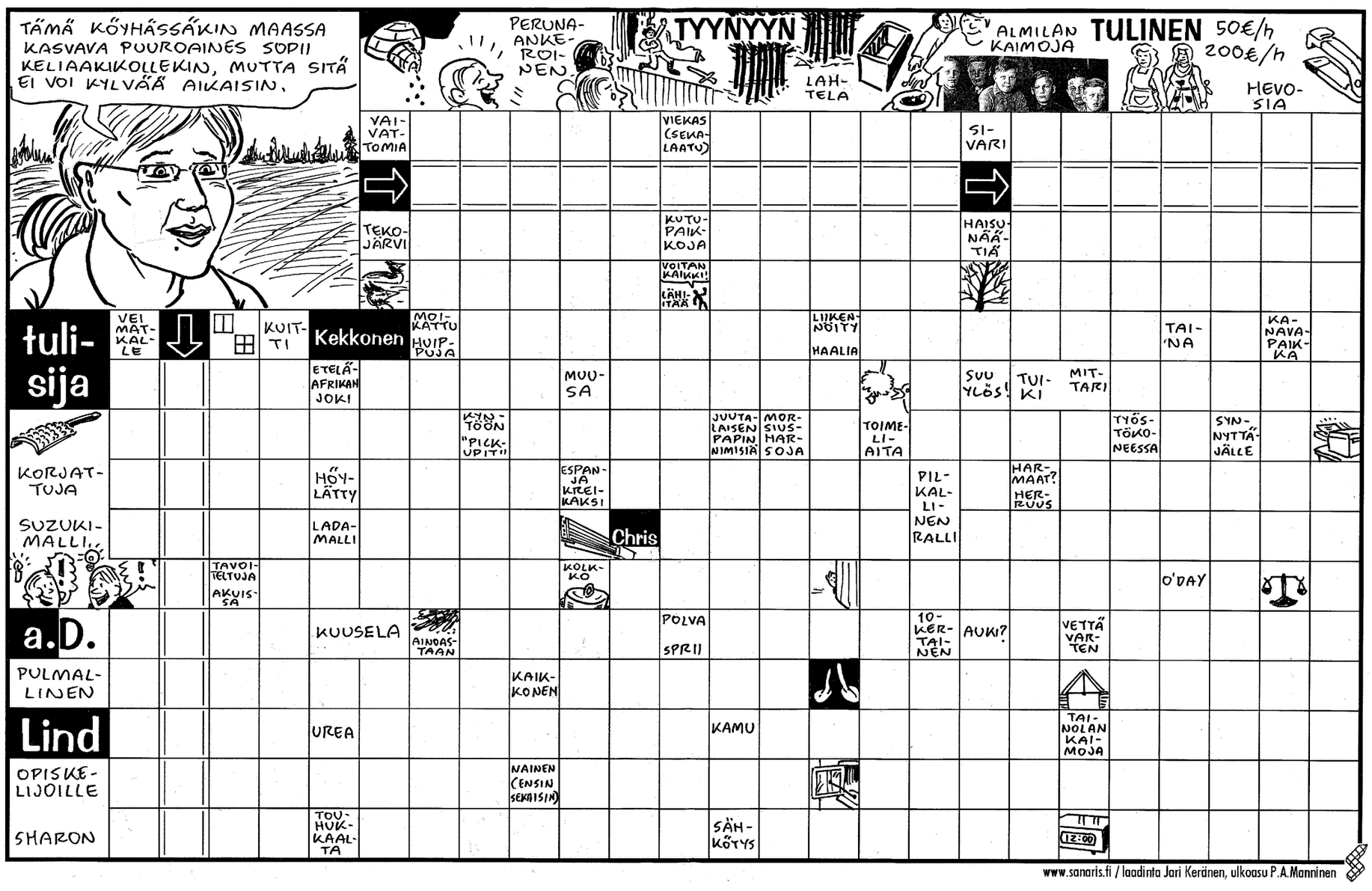

www.sanaris.fi / laadinta Jari Keränen, ulkoasu P.A.Manninen